

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

13 Αυγούστου 2024

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 4709

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 106403

Κανονισμός λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α. Του ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87) και του ν. 4555/2018 (Α' 133),

β. των άρθρων 1-22 και της παρ. 9 του άρθρου 79 του ν. 4795/2021 «Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου του Δημόσιου Τομέα, Σύμβουλος Ακεραιότητας στη δημόσια διοίκηση και άλλες διατάξεις για τη δημόσια διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση» (Α' 62),

γ. του π.δ.137/2010 «Οργανισμός της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου» (Α' 230),

δ. του άρθρου 5 του ν. 3469/2006 «Εθνικό Τυπογραφείο, Εφημερίς της Κυβερνήσεως και λοιπές διατάξεις» (Α' 131),

ε. της παρ. 3 του άρθρου 76 του Κεφαλαίου ΙΑ' «Ψηφιακή Διαφάνεια - Πρόγραμμα Διαύγεια» του ν. 4727/2020 (Α' 184).

2. Την ανάγκη περαιτέρω καθορισμού και εξειδίκευσης της αποστολής, του σκοπού, των αρμοδιοτήτων, της ευθύνης και της θέσης της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου στην οργανωτική διάρθρωση της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.

3. Την εισήγηση του Προϊστάμενου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.

4. Το γεγονός ότι από την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Εγκρίνουμε τον κάτωθι Κανονισμό Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου (στο εξής Μ.Ε.Ε.) της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.

Άρθρο 1.

Κανονιστικό Πλαίσιο - ορισμοί:

(α) Η λειτουργία της Μ.Ε.Ε. πέραν των γενικότερων ισχυουσών διατάξεων διέπεται και από:

(i) την εκάστοτε ισχύουσα κείμενη νομοθεσία για την ίδρυση των Μ.Ε.Ε. στο δημόσιο τομέα και όλως ενδεικτικά του ισχύοντα κατά το χρόνο κατάρτισης του παρόντος Κανονισμού, ν. 4795/2021 «Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου του Δημόσιου Τομέα, Σύμβουλος Ακεραιότητας στη Δημόσια Διοίκηση και άλλες διατάξεις για τη δημόσια διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση» (Α' 62)» και

(ii) τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου όπως αυτός ισχύει μετά τις τροποποιήσεις του.

(β) Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Μ.Ε.Ε. λαμβάνοντας υπόψη:

(i) τα διεθνή πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου του Διεθνούς Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (Δ.Ι.Ε.Ε.). Το Δ.Ι.Ε.Ε. είναι ένας αξιόπιστος οργανισμός που θέτει επαγγελματικές κατευθυντήριες γραμμές, προσφέρει στους επαγγελματίες εσωτερικούς ελεγκτές καθοδήγηση δια μέσου του Διεθνούς Πλαισίου Επαγγελματικής Εφαρμογής, που περιλαμβάνει υποχρεωτικές και προαιρετικές οδηγίες.

Το Επικαιροποιημένο Διεθνές Πλαίσιο Επαγγελματικής Εφαρμογής είναι σε ισχύ από 1-1-2017. Στην Ελλάδα τα πρότυπα έχουν μεταφρασθεί στα Ελληνικά από το Ι.Ε.Ε. Ελλάδα. Σημειώνεται ότι υπάρχει γραπτή πρόβλεψη στο π.δ.142/2017 («Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών») ότι τα έργα Εσωτερικού Ελέγχου πρέπει να συμμορφώνται με τα πρότυπα του Δ.Ι.Ε.Ε.

(ii) Το πλαίσιο Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Επιτροπής C.O.S.O καθώς και οι καλές πρακτικές που διαμορφώνονται από φορείς, όπως η Επιτροπή C.O.S.O και το Ι.Ε.Ε..

(iii) Ο Κώδικας Δεοντολογίας της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.) και ο Κώδικας Δεοντολογίας της Π.Β.Α.

(iv) Τις οδηγίες και κατευθύνσεις που παρέχονται από τους αρμόδιους (σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία) φορείς.

(v) Το Εγχειρίδιο Εσωτερικού Ελέγχου που δημιουργήθηκε για την υποστήριξη της δημιουργίας Μ.Ε.Ε. και της υποστήριξης των Εσωτερικών Ελεγκτών κατά την εκτέλεση των ελεγκτικών εργασιών και το οποίο είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα της Ε.Α.Δ.

(vi) Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Μ.Ε.Ε. της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου είναι το επίσημο και δεσμευτικό έγγραφο το οποίο καθορίζει και εξειδικεύει ειδικότερα

θέματα λειτουργίας όπως τον σκοπό, τη δικαιοδοσία, την ευθύνη λειτουργίας και τη θέση της, στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, περιγράφει και αποσαφηνίζει τις αρμοδιότητες και λειτουργίες της στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου της, τα καθήκοντα του προσωπικού της και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα.

(γ) Ορισμοί:

Διακυβέρνηση: Είναι ο συνδυασμός των δομών και των διαδικασιών που εφαρμόζονται από τη διοίκηση της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου (Π.Β.Α.) προκειμένου να προβεί στην ενημέρωση, τη Διεύθυνση, τη διαχείριση και τον έλεγχο των δραστηριοτήτων της για την επίτευξη των στόχων της.

Κίνδυνος: Είναι η πιθανότητα η απειλή να επέλθει ζημία, απώλεια ή γενικά κάποια αρνητική συνέπεια για τους στόχους της Π.Β.Α. η οποία αξιολογείται με βάση την πιθανότητα εμφάνισής της και τη σοβαρότητα των επιπτώσεων της και η οποία μπορεί να μετριαστεί μέσω προληπτικών δράσεων και δικλίδων ελέγχου.

Δικλίδα ελέγχου/ασφαλείας: Είναι κάθε δράση η διαδικασία που αναλαμβάνει η Π.Β.Α. για τη διαχείριση των κινδύνων και την αύξηση της πιθανότητας επίτευξης των καθορισμένων στόχων και σκοπών της.

Διαχείριση κινδύνου: Είναι η διαδικασία αναγνώρισης, αξιολόγησης διαχείρισης και ελέγχου ενδεχόμενων αρνητικών γεγονότων ή καταστάσεων η οποία πραγματοποιείται με σκοπό την παροχή επαρκούς διαβεβαίωσης σχετικά με την επίτευξη των στρατηγικών στόχων της Π.Β.Α.

Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου: Είναι ένα σύνολο λειτουργιών και διαδικασιών (όπως, τρόπος οργάνωσης, πολιτικές, διαδικασίες) καθώς και των δικλίδων ελέγχου που έχουν υιοθετηθεί από τις υπηρεσίες της Π.Β.Α. και αφορούν σε οποιαδήποτε πράξη αναλαμβάνεται από τον Περιφερειάρχη της Π.Β.Α. ή από τους υπεύθυνους της διαχείρισης κινδύνων προκειμένου να αυξηθεί η πιθανότητα επίτευξης των προκαθορισμένων στρατηγικών στόχων της και να μετριασθούν οι κίνδυνοι που εμποδίζουν την επίτευξή τους.

Λειτουργική Σχέση Αναφοράς: Ο/η Προϊστάμενος/η της Μ.Ε.Ε. υπάγεται απευθείας στον Περιφερειάρχη και τελεί στο πλαίσιο των καθηκόντων του σε λειτουργική σχέση αναφοράς με τον Περιφερειάρχη η οποία συνίσταται στην υποχρέωση του να επικοινωνεί και να συνεργάζεται άμεσα μαζί του καθώς και να παρακολουθεί και να συμμετέχει σε συνεδριάσεις που αφορούν σε θέματα διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και διακυβέρνησης προκειμένου να λαμβάνει γνώση για στρατηγικές, επιχειρησιακές και λειτουργικές εξελίξεις που λαμβάνουν χώρα στην Π.Β.Α. ώστε να εντοπίζει εγκαίρως ζητήματα που χρήζουν αντιμετώπισης.

Γνώμη Ετήσιας Έκθεσης της Μ.Ε.Ε.: Είναι η υποχρέωση που έχει ο Προϊστάμενος της Μ.Ε.Ε., στο πλαίσιο της λειτουργικής Σχέσης Αναφοράς του προς τον Περιφερειάρχη, να διατυπώνει συμπεράσματα για τα θέματα διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνου και συστημάτων εσωτερικού ελέγχου της Π.Β.Α., βασιζόμενος στα αποτελέσματα του έργου και των δραστηριοτήτων της Μονάδας.

Προσθήκη Αξίας: Είναι η αξία που παράγεται μέσω των υπηρεσιών διαβεβαίωσης και του συμβουλευτικού έργου της Μ.Ε.Ε.

Απάτη: Κατά το Διεθνές πλαίσιο για την επαγγελματική εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου και για τους σκοπούς, αποκλειστικά του Εσωτερικού Ελέγχου, είναι οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη από πρόσωπα ή ομάδες προσώπων ή υπηρεσία/σίες ή νομικά πρόσωπα ή φορείς που χαρακτηρίζεται από δόλο, απόκρυψη, ή κατάχρηση εμπιστοσύνης με σκοπό την απόκτηση χρημάτων, περιουσιακών στοιχείων ή παροχής υπηρεσιών, την αποφυγή πληρωμής ή την άρνηση παροχής υπηρεσίας ή τη διασφάλιση ατομικού ή επιχειρηματικού πλεονεκτήματος. Οι προαναφερθείσες πράξεις ή παραλείψεις δεν στοιχειοθετούν απαραίτητως αδίκημα ή πειθαρχικό παράπτωμα κατά την κείμενη νομοθεσία και δεν εξαρτώνται από την απειλή χρήσης βίας ή φυσικής δύναμης. Οποιαδήποτε αναφορά περί απάτης σε Εκθέσεις Εσωτερικού Ελέγχου νοείται με την παρούσα έννοια.

Συμφωνηθείσα Ενέργεια: Είναι η ενέργεια στην οποία συμφωνεί να προβεί η αρμόδια υπηρεσία με σκοπό να αποτραπεί ή μετριασθεί ή να διορθωθεί ή να αρθεί ο κίνδυνος εμφάνισης μη συμμόρφωσης ή ο κίνδυνος μη επίτευξης των στόχων της Π.Β.Α.

Υπηρεσίες διαβεβαίωσης: Οι ελεγκτικές υπηρεσίες που παρέχονται με αντικειμενική εξέταση αποδεικτικών στοιχείων, με σκοπό την ανεξάρτητη και τεκμηριωμένη αξιολόγηση των συστημάτων και των διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και των δικλίδων ελέγχου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.

Άρθρο 2.

Σύσταση, οργάνωση, στελέχωση και πεδίο εφαρμογής της Μονάδος Εσωτερικού Ελέγχου (Μ.Ε.Ε.).

1. Στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου συστήνεται Μ.Ε.Ε.

2. Στην περίπτωση που είναι εφικτή η σύσταση Μ.Ε.Ε., αλλά κρίνεται απαραίτητη για την αποτελεσματική της λειτουργία η συνδρομή επαγγελματιών με τεχνογνωσία και δεξιότητες που δεν υπάρχουν εντός της περιφέρειας, τότε μπορεί κατόπιν προηγούμενης αιτιολογημένης απόφασης του Περιφερειάρχη να ανατίθεται σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, με σύμβαση παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών, η υποστήριξη της Μ.Ε.Ε.

3. Στην περίπτωση που η σύσταση ή λειτουργία της Μ.Ε.Ε. δεν είναι εφικτή τότε αυτή υπάγεται στη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου του εποπτεύοντος φορέα (ΥΠΕΣ).

4. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνο κατόπιν προηγούμενης αιτιολογημένης απόφασης του Περιφερειάρχη που διαπιστώνει την αδυναμία σύστασης «ή λειτουργίας» Μ.Ε.Ε., η λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου μπορεί να ανατίθεται σε Φ.Π. ή Ν.Π. με σύμβαση παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών. Στην περίπτωση αυτή η σχετική απόφαση κοινοποιείται στην Ε.Α.Δ. και τα πορίσματα των διενεργούμενων Εσωτερικών Ελέγχων υποβάλλονται άμεσα στις αρχές του άρθρου 22 του ν. 4795/2021 προς άσκηση των κατά νόμου συντονιστικών και εποπτικών τους αρμοδιοτήτων.

5. Ο Προϊστάμενος της Μ.Ε.Ε. τελεί σε λειτουργική σχέση αναφοράς με τον Περιφερειάρχη:

(α) Ο Περιφερειάρχης ως επικεφαλής του φορέα:
(αα) Εγκρίνει το περιεχόμενο του Κανονισμού της Μ.Ε.Ε.,

(αβ) Εγκρίνει το Εγχειρίδιο Εσωτερικών Ελέγχων της Μ.Ε.Ε.,

(αγ) Εγκρίνει το ετήσιο πρόγραμμα εργασιών της Μ.Ε.Ε.,

(αδ) Εκδίδει τις εντολές εσωτερικών ελέγχων και παροχής συμβουλευτικών έργων της Μ.Ε.Ε.,

(β) Ο Προϊστάμενος της Μ.Ε.Ε.:

(βα) Υποβάλλει στον Περιφερειάρχη Ετήσια Έκθεση με γνώμη,

(ββ) Υποβάλλει στον Περιφερειάρχη τις εκθέσεις ελέγχου και παροχής συμβουλευτικού έργου της μονάδος,

(βγ) Υποβάλλει στον Περιφερειάρχη αναφορές σχετικά με την υλοποίηση των ενεργειών που συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο των ελέγχων,

(βδ) Ενημερώνει τον Περιφερειάρχη για θέματα διακυβέρνησης, διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και του συστήματος εσωτερικού ελέγχου προκειμένου να λαμβάνει γνώση για στρατηγικές, επιχειρησιακές και λειτουργικές εξελίξεις και να εντοπίζει εγκαίρως ζητήματα που χρήζουν αντιμετώπιση.

6. Η Μ.Ε.Ε. στελεχώνεται από υπαλλήλους κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ και ειδικό επιστημονικό προσωπικό (εσωτερικοί ελεγκτές) και ΔΕ για γραμματειακή υποστήριξη της υπηρεσίας.

Ο Προϊστάμενος και οι υπάλληλοι της Μ.Ε.Ε. που ασκούν τα καθήκοντα εσωτερικού ελεγκτή υποχρεούνται εντός δώδεκα (12) μηνών από την έναρξη του ειδικού προγράμματος του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. ή από την τοποθέτησή τους στην Μονάδα να λάβουν το πιστοποιητικό ελεγκτικής επάρκειας εσωτερικού ελεγκτή, εκτός αν διαθέτουν ήδη διαπίστευση ή πιστοποίηση συναφή με τον εσωτερικό έλεγχο.

Σε περίπτωση της μη εκπλήρωσης της ανωτέρω υποχρέωσης αίρεται η τοποθέτησή τους στη Μ.Ε.Ε.

Τα καθήκοντα του Προϊσταμένου και του προσωπικού της Μ.Ε.Ε. είναι ασυμβίβαστα με οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα που δεν σχετίζονται με το έργο της Μονάδος.

7. Στο πεδίο εφαρμογής των αρμοδιοτήτων της Μ.Ε.Ε. υπάγονται όλες οι υπηρεσίες της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, τα συλλογικά όργανα αυτής, οι διαδικασίες και οι λειτουργίες της, τα εκτελούμενα σε αυτήν έργα, τα πληροφοριακά της συστήματα, καθώς και τα εποπτευόμενα Ν.Π. εφόσον δεν έχουν συστήσει δική τους Μ.Ε.Ε. σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 3

Ρόλος, σκοπός και έργο

της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου,

Διάρθρωση Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

1. Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου είναι μία αυτοτελής υπηρεσία, επιπέδου Τμήματος, η οποία υπάγεται απευθείας στον Περιφερειάρχη. Ασκεί τις λειτουργίες του εσωτερικού ελέγχου, ευρισκόμενη στην τρίτη γραμμή ρόλων του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, παρέχοντας εύλογη διαβεβαίωση προς τον Περιφερειάρχη και συμβουλευτικές υπηρεσίες,

σχετικά με την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του συστήματος και των διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης των κινδύνων και των επιμέρους στοιχείων και δικλίδων ελέγχου του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, που αποτελούν αρμοδιότητα των δύο πρώτων γραμμών ρόλων.

2. Σκοπός της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου είναι η διαχρονική και ουσιαστική συνεισφορά της στην εκπλήρωση της αποστολής της Περιφέρειας, την επίτευξη των στρατηγικών της στόχων, την βελτίωση της λειτουργίας των Υπηρεσιών της, καθώς και την προσθήκη αξίας, μέσω του έργου της.

3. Έργο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου είναι η διεξαγωγή εσωτερικών ελέγχων (διαβεβαιωτικό/ελεγκτικό έργο και συμβουλευτικό έργο), η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, η διασφάλιση της ορθής, αποτελεσματικής και ασφαλούς διαχείρισης των πληροφοριακών συστημάτων και η αξιολόγηση της λειτουργίας των δραστηριοτήτων της Περιφέρειας βάσει των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, κατ' εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας.

4. Οι ειδικότερες αρμοδιότητες της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου απορρέουν από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις της νομοθεσίας και εφαρμόζονται σύμφωνα με τις επιταγές τους.

5. Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου ασκεί τις παρακάτω αρμοδιότητες:

α) συντάσσει και αναθεωρεί το Εγχειρίδιο Εσωτερικών Ελέγχων, το οποίο εγκρίνεται από τον Περιφερειάρχη,

β) καταρτίζει Ετήσιο ή Πολυετές Πρόγραμμα Εργασιών, λαμβανομένων υπόψη των στρατηγικών και επιχειρησιακών προτεραιοτήτων της Περιφέρειας, καθώς και της αξιολόγησης των κινδύνων και των ευκαιριών του φορέα,

γ) σχεδιάζει και διενεργεί προγραμματισμένους και έκτακτους ελέγχους επί του συνόλου των υπηρεσιών της Περιφέρειας, των λειτουργιών, των συλλογικών οργάνων αυτού, των διαδικασιών του, των εκτελούμενων έργων, καθώς και των πληροφοριακών του συστημάτων, όπως αυτά εντοπίζονται μέσω της διαδικασίας αξιολόγησης και ιεράρχησης των κινδύνων που απειλούν τη λειτουργία τους, σύμφωνα με τις πιθανότητες εκδήλωσης του κινδύνου και τις ενδεχόμενες συνέπειές του,

δ) παρέχει συμβουλευτικά έργα επί του συνόλου των υπηρεσιών της Περιφέρειας, των λειτουργιών, των συλλογικών οργάνων αυτού, των διαδικασιών του, των εκτελούμενων έργων, καθώς και των πληροφοριακών του συστημάτων,

ε) ελέγχει και παρέχει διαβεβαίωση περί της επάρκειας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Περιφέρειας και εισηγείται σχετικές βελτιωτικές προτάσεις,

στ) παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες,

ζ) αξιολογεί τη λειτουργία του φορέα βάσει των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης,

η) ελέγχει την ορθή εφαρμογή των διαδικασιών εκτέλεσης του προϋπολογισμού, σύνταξης και αποστολής στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών των δημοσιονομικών και λοιπών αναφορών, καθώς και διενέργειας των δαπανών και διαχείρισης της περιουσίας της Περιφέρειας για τον εντοπισμό τυχόν ενδείξεων

φαινομένων κακοδιοίκησης, κακοδιαχείρισης, κατάχρησης, σπατάλης ή απάτης, καθώς και εάν η Περιφέρεια αναπτύσσει κατάλληλες δικλίδες για την αποτροπή τους στο μέλλον,

(θ) ελέγχει και αξιολογεί τις διαδικασίες κατάρτισης των οικονομικών και μη αναφορών της Περιφέρειας,

(ι) αξιολογεί τις διαδικασίες σχεδιασμού και εκτέλεσης των λειτουργιών και των προγραμμάτων της Περιφέρειας,

(ια) ελέγχει τη συμμόρφωση της Περιφέρειας προς την ισχύουσα νομοθεσία, τους κανονισμούς και τις πολιτικές που διέπουν τη λειτουργία της,

(ιβ) ελέγχει τα πληροφοριακά συστήματα ως προς την αποτελεσματικότητά τους για την επίτευξη των στόχων,

(ιγ) παρακολουθεί, αξιολογεί και επιβεβαιώνει τις διορθωτικές ή βελτιωτικές ενέργειες που πραγματοποιούνται από τις υπηρεσίες της Περιφέρειας σε συμμόρφωση με τις προτάσεις του εσωτερικού ελέγχου, μέχρι την οριστική υλοποίησή τους,

(ιδ) καταρτίζει Ετήσια Έκθεση με Γνώμη,

(ιε) γνωστοποιεί αμελλητί στις αρμόδιες υπηρεσίες και στον πειθαρχικό Προϊστάμενο, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, τυχόν ενδείξεις απάτης ή έλλειψης ακεραιότητας ή πειθαρχικής ευθύνης υπαλλήλων και

(ιστ) μεριμνά για την εκπαίδευση και την επιμόρφωση των εσωτερικών ελεγκτών.

6. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου διαρθρώνεται σε τρία επίπεδα (γραμμές ρόλων) στα οποία επιμερίζονται ανά επίπεδο διαφορετικές αρμοδιότητες και ρόλοι στο ευρύτερο πλαίσιο διακυβέρνησής της Περιφέρειας:

(α) Πρώτο Επίπεδο (πρώτη γραμμή). Περιλαμβάνει τις οργανικές μονάδες καθώς και το σύνολο των υπαλλήλων με οποιαδήποτε σχέση εργασίας που κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους εκτελούν τις διεργασίες εντοπισμού και μετριασμού των κινδύνων καθώς και την παρακολούθηση και αξιολόγηση των δικλίδων ελέγχου.

(β) Δεύτερο Επίπεδο (δεύτερη γραμμή). Περιλαμβάνει τις οργανικές μονάδες και τα μονοπρόσωπα ή συλλογικά όργανα της Περιφέρειας που έχουν ως αρμοδιότητα τη διασφάλιση της τήρησης της νομιμότητας, τη διαχείριση των κινδύνων που απειλούν την εύρυθμη λειτουργία της Περιφέρειας καθώς και τη συνολική παρακολούθηση και αξιολόγηση των δικλίδων ελέγχου που εκτελούνται από την πρώτη γραμμή ρόλων, λειτουργώντας ανεξάρτητα από αυτήν.

(γ) Τρίτο Επίπεδο (τρίτη γραμμή). Περιλαμβάνει τη Μ.Ε.Ε. η οποία παρέχει στον Περιφερειάρχη εύλογη διαβεβαίωση και συμβουλευτικές υπηρεσίες σχετικά με την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του συστήματος και των διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης των κινδύνων και των επιμέρους στοιχείων και δικλίδων ελέγχου του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου που αποτελούν αρμοδιότητα των δύο πρώτων γραμμών ρόλων.

7. Η ανεξαρτησία της Μ.Ε.Ε. δεν συνεπάγεται και απομόνωση. Θα πρέπει να υπάρχει συχνή αλληλεπίδραση μεταξύ εσωτερικού ελέγχου και του Περιφερειάρχη ώστε το έργο του εσωτερικού ελέγχου και της διοίκησης να ευθυγραμμίζεται με τις στρατηγικές και λειτουργικές ανάγκες της Περιφέρειας.

Ο Εσωτερικός έλεγχος μέσω των δραστηριοτήτων του μαθαίνει και κατανοεί τη λειτουργία του οργανισμού της Περιφέρειας, καθιστώντας τον με τον τρόπο αυτόν έμπιστο σύμβουλο και στρατηγικό εταίρο ικανό για την παροχή συμβουλών και αντικειμενικής διαβεβαίωσης.

Η ταυτόχρονη λειτουργία μεταξύ των γραμμών η επικοινωνία και η συνεργασία μεταξύ της πρώτης και της δεύτερης γραμμής άμυνας είναι απαραίτητη για να αποφευχθούν κενά, επικαλύψεις δραστηριοτήτων μεταξύ των ρόλων.

Άρθρο 4

Εσωτερικός Έλεγχος Αποστολή

και εύρος εφαρμογής του εσωτερικού ελέγχου

Η λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου είναι μια ανεξάρτητη, αντικειμενική, διαβεβαιωτική και συμβουλευτική δραστηριότητα, σχεδιασμένη να προσδίδει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες της Περιφέρειας. Βοηθάει την Περιφέρεια να επιτύχει τους αντικειμενικούς της στόχους, υιοθετώντας μια συστηματική, επαγγελματική προσέγγιση στην αξιολόγηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων, του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και των διαδικασιών διακυβέρνησης.

Η αποστολή της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου συνίσταται στην πρόδοση αξίας στον Οργανισμό, η οποία επιτυγχάνεται, ιδίως με:

- Την παροχή υπηρεσιών διασφάλισης με ανεξάρτητο και αντικειμενικό τρόπο.

- Τη βελτίωση των λειτουργιών του οργανισμού, στοχεύοντας σε αποτελεσματικότερες και αποδοτικότερες εσωτερικές διαδικασίες.

- Την επαλήθευση συμμόρφωσης με νόμους, κανονισμούς και πολιτικές.

- Την αξιοποίηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και του συστήματος δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

- Την προστασία των περιουσιακών στοιχείων του οργανισμού και την αύξηση των εσόδων του.

- Την παροχή βοήθειας για την εκπλήρωση των στόχων που έχει θέσει ο οργανισμός.

- Τη βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών προς τους πολίτες, την τόνωση της εμπιστοσύνης και την αύξηση της ικανοποίησης τους από τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

- Την αποτροπή φαινομένων διαφθοράς και μη αποδοτικής διοίκησης, μέσω ελέγχου των διαδικασιών, εντοπισμού κινδύνων και υλοποίησης προτάσεων βελτίωσης των διαδικασιών.

Το εύρος εφαρμογής του εσωτερικού ελέγχου διασφαλίζει πως η διαχείριση κινδύνων, οι δικλίδες ελέγχου και οι διαδικασίες διακυβέρνησης, όπως έχουν σχεδιασθεί, είναι επαρκείς και επιτυγχάνουν τους στόχους τους.

Το πεδίο εφαρμογής (εύρος) πρέπει να διασφαλίζει τα ακόλουθα:

Οι κίνδυνοι αναγνωρίζονται και αντιμετωπίζονται επαρκώς.

- Υπάρχει επαρκής αλληλοεπίδραση με τις διάφορες δομές διακυβέρνησης.

- Η οικονομική, διοικητική και λειτουργική πληροφόρηση είναι ακριβής, αξιόπιστη και εμπρόθεσμη.

- Οι εργασίες εκτελούνται σε συμμόρφωση με τις πολιτικές, τα Πρότυπα, τις διαδικασίες και τους κανονισμούς/νομοθεσία.

- Οι πόροι αποκτώνται οικονομικά, χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά και προστατεύονται επαρκώς.

- Τα προγράμματα, πλάνα και στόχοι επιτυγχάνονται.

- Η ποιότητα και η διαρκής βελτίωση προωθούνται στις διαδικασίες της Περιφέρειας.

- Σημαντικά θέματα που θα είχαν αντίκτυπο στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου αναγνωρίζονται στην Έκθεση του Ελέγχου.

- Όταν κατά τη διάρκεια των ελέγχων αναγνωρίζονται ευκαιρίες προς βελτίωση των δικλίδων ελέγχου, αυτές αναφέρονται στο αρμόδιο διοικητικό επίπεδο.

Άρθρο 5

Ανεξαρτησία και αντικειμενικότητα της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

1. Η λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου είναι ανεξάρτητη και ελεύθερη από κάθε παρέμβαση κατά τον προσδιορισμό του εύρους της εργασίας του εσωτερικού ελέγχου και κατά την εκτέλεση των εργασιών.

2. Για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της η Μονάδα υπάγεται οργανωτικά απευθείας στον Περιφερειάρχη.

3. Το προσωπικό της Μονάδας δεν εμπλέκεται καθ' οιονδήποτε τρόπο στη διοίκηση του φορέα, ούτε αναλαμβάνει επιχειρησιακά καθήκοντα που σχετίζονται με αυτή, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Απέχει από την διενέργεια διαβεβαιωτικού έργου, που αφορά υπηρεσία στην οποία υπηρετούσε στο πρόσφατο παρελθόν για χρόνο ικανό, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα.

4. Για την περαιτέρω διασφάλιση της ανεξαρτησίας της Μονάδας συστήνεται και λειτουργεί Επιτροπή Ελέγχου, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

5. Η ανεξαρτησία της Μονάδας δύναται να προαχθεί με τους κάτωθι ενδεικτικά αναφερόμενους τρόπους:

i) την διευκόλυνση των ελεγκτικών εργασιών της,

ii) την πλήρη και απρόσκοπτη πρόσβαση, κατά την εκτέλεση του έργου της Μονάδας και μόνο για τους σκοπούς της διενέργειας Εσωτερικού Ελέγχου στα περιουσιακά στοιχεία και τα πληροφοριακά συστήματα, τα ηλεκτρονικά και φυσικά αρχεία των Υπηρεσιών της Περιφέρειας, τα στοιχεία που αφορούν στο ανθρώπινο δυναμικό, τηρουμένων των περιορισμών και διατυπώσεων που τίθενται από τη νομοθεσία περί προσωπικών δεδομένων,

iii) τη μη ύπαρξη περιορισμών στους αναγκαίους πόρους (υλικούς, οικονομικούς, καθώς και ανθρώπινου δυναμικού), οι οποίοι θέτουν σε κίνδυνο την επίτευξη του προγραμματισμένου ή έκτακτου έργου της Μονάδας.

6. Σε περίπτωση που πλήττεται η ανεξαρτησία του έργου της Μ.Ε.Ε. καθ' οιονδήποτε τρόπο ο Προϊστάμενος αυτής ενημερώνει αμελλητί τον Περιφερειάρχη.

7. Τα αρχικά βήματα (για τη λειτουργία μιας νεοϊδρυμένης Μ.Ε.Ε.) των Εσωτερικών Ελεγκτών πρέπει να είναι τα παρακάτω για να ξεκινήσει η λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου:

(α) τροποποίηση του Οργανισμού του φορέα ώστε να συσταθεί η Μ.Ε.Ε. (η οποία και πραγματοποιήθηκε, Φ.Ε.Κ. Β' 3705/8-6-2023) και να της δοθούν οι κατάλληλες αρμοδιότητες.

(β) Διεξαγωγή Ενημερωτικών Συναντήσεων προκειμένου να εξηγηθεί ο ρόλος της Μ.Ε.Ε. και να ενημερωθούν για τα σημαντικότερα προβλήματα της Περιφέρειας.

(γ) Δημιουργία διαύλων επικοινωνίας με τους εξωτερικούς ελεγκτές.

(δ) Δημιουργία λίστας με όλες τις ελεγκτικές περιοχές και χαρτογράφηση των κύριων διαδικασιών του φορέα.

(ε) Εκπόνηση Κανονισμού λειτουργίας της Μ.Ε.Ε.

(στ) Κατάστρωση του ετήσιου προγράμματος ελέγχου.

(ζ) Καθιέρωση προγράμματος αξιολόγησης ποιότητας και βελτίωσης των υπηρεσιών Εσωτερικού Ελέγχου.

Άρθρο 6

Λειτουργική σχέση αναφοράς του Προϊσταμένου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου προς τον Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου

Ο Προϊστάμενος της Μ.Ε.Ε. τελεί σε λειτουργική σχέση αναφοράς με τον Περιφερειάρχη. Στο πλαίσιο αυτής και σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία:

1) Ο Περιφερειάρχης:

α) εγκρίνει το περιεχόμενο του Κανονισμού Λειτουργίας της Μ.Ε.Ε.,

β) εγκρίνει το Εγχειρίδιο Εσωτερικών Ελέγχων της Μ.Ε.Ε.,

γ) εγκρίνει το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών της Μ.Ε.Ε.,

δ) εκδίδει τις εντολές Εσωτερικών Ελέγχων, διαβεβαιωτικών και συμβουλευτικών έργων,

ε) ενημερώνει τον επικεφαλής της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου για τους στρατηγικούς στόχους και τις επιχειρησιακές προτεραιότητες της Περιφέρειας, τους τομείς/τα συστήματα που χρήζουν βελτίωσης, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι που έχουν τεθεί, να αξιοποιηθούν ευκαιρίες και να αποφευχθούν πιθανοί κίνδυνοι.

2) Ο Προϊστάμενος της Μ.Ε.Ε.:

α) υποβάλλει προς τον Περιφερειάρχη,

αα) εισήγηση για το Ετήσιο Πρόγραμμα Ελέγχων,

αβ) την Ετήσια Έκθεση με Γνώμη,

αγ) τις εκθέσεις για κάθε διαβεβαιωτικό και συμβουλευτικό έργο,

αδ) τις τελικές αναφορές σχετικά με την υλοποίηση των συμφωνηθεισών ενεργειών κάθε οριστικής έκθεσης,

β) ενημερώνει τον Περιφερειάρχη για θέματα που σχετίζονται με τη διακυβέρνηση, τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου και του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, προκειμένου να λαμβάνει γνώση για στρατηγικές, επιχειρησιακές και λειτουργικές εξελίξεις και να εντοπίζει εγκαίρως ζητήματα που χρήζουν αντιμετώπιση.

Άρθρο 7

Τήρηση αμεροληψίας κατά την άσκηση του έργου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

Το έργο της Μ.Ε.Ε. ασκείται με αμερόληπτο τρόπο.

Στο πλαίσιο αυτό:

1. Ο Προϊστάμενος:

α) Μεριμνά, ώστε να ανατίθενται στους Εσωτερικούς Ελεγκτές έργα, με τρόπο που να αποφεύγονται πιθανές

ή πραγματικές συγκρούσεις συμφερόντων. Ιδιαίτερα, δεν ανατίθενται υπηρεσίες διαβεβαιωτικών έργων, για τις οποίες ήταν υπεύθυνοι στο παρελθόν, πριν παρέλθει χρονικό διάστημα ενός (1) έτους από την άσκηση αυτών, εκτός αν οριστεί διαφορετικό χρονικό διάστημα από τις κείμενες διατάξεις. Δεν αποκλείεται, όμως, η ανάθεση συμβουλευτικών υπηρεσιών επί των ανωτέρω αντικειμένων.

β) Αποφαίνεται το ταχύτερο δυνατόν επί αιτιολογημένου αιτήματος εξαίρεσης από το ανατιθέμενο διαβεβαιωτικό έργο, που υποβάλλεται εγγράφως, από τον Εσωτερικό Ελεγκτή, λόγω πιθανής σύγκρουσης συμφερόντων. Ομοίως, σε περίπτωση που εκτιμάται από τον Εσωτερικό Ελεγκτή ότι κατά την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών μπορεί να προκύψει σύγκρουση συμφερόντων.

γ) Μεριμνά για την περιοδική εναλλαγή του είδους των έργων που ανατίθενται.

δ) Μπορεί να διατάσσει, και αυτεπαγγέλτως, την εξαίρεση στελέχους της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου από ανατιθέμενο έργο ή υπηρεσία, λόγω πιθανής σύγκρουσης συμφερόντων.

2. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους:

α) Επιδεικνύουν αντικειμενικότητα και τηρούν αμερόληπτη στάση κατά τη συγκέντρωση, αξιολόγηση και κοινοποίηση των πληροφοριών για τη δραστηριότητα ή τη διαδικασία που εξετάζεται και δεν επηρεάζονται από το ατομικό τους συμφέρον ή τα συμφέροντα άλλων, κατά το σχηματισμό της κρίσης τους.

β) Δεν αποδέχονται οτιδήποτε μπορεί να βλάψει ή θεωρείται ότι βλάπτει την επαγγελματική τους κρίση.

γ) Δεν συμμετέχουν σε οποιαδήποτε δραστηριότητα ή δεν αναπτύσσουν επαγγελματικές σχέσεις που ενδέχεται να βλάψουν ή θεωρείται ότι βλάπτουν την αμερόληπτη κρίση τους, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων των δραστηριοτήτων ή σχέσεων οι οποίες ενδέχεται να συγκρούονται με τα συμφέροντα του φορέα.

δ) Προβαίνουν σε έγκαιρη, έγγραφη, αιτιολογημένη ενημέρωση του Προϊσταμένου της Μονάδας σε περίπτωση φαινομένου ή πραγματικής σύγκρουσης συμφερόντων και τυχόν κινδύνου μεροληψίας εκ μέρους τους.

3. Σε κάθε έκθεση γίνεται ρητή και σαφής αναφορά από τους διενεργούντες τον εσωτερικό έλεγχο ότι δεν συντρέχει ζήτημα μεροληψίας και έλλειψης/αδυναμίας αντικειμενικότητας εκ μέρους τους.

Τα στελέχη της Μονάδας, κατά την άσκηση του/των έργου τους/καθηκόντων τους, τηρούν:

α) Τον παρόντα Κανονισμό.

β) τον Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών,

γ) το Εγχειρίδιο Εσωτερικών Ελέγχου της Μονάδας.

Άρθρο 8

Δικαιοδοσία της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

Ο Περιφερειάρχης Βορείου Αιγαίου διασφαλίζει ότι ο Προϊστάμενος, το προσωπικό της Μ.Ε.Ε., καθώς και οι υπάλληλοι του φορέα, που έχουν οριστεί ως πραγματογνώμονες:

- Έχουν απεριόριστη πρόσβαση σε όλες τις λειτουργίες, αρχεία, περιουσία και προσωπικό και να έχουν το δικαίωμα να ανακτήσουν πληροφορίες και εξηγήσεις

από τους υπαλλήλους και τους εξωτερικούς συνεργάτες, βάσει της κείμενης νομοθεσίας και τηρουμένων των περιορισμών και διατυπώσεων της νομοθεσίας σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων.

- Δύνανται να παρίστανται σε συνεδριάσεις και να έχουν πλήρη και ελεύθερη πρόσβαση στην Ανώτατη Διοίκηση.

- Λαμβάνουν την απαραίτητη βοήθεια του προσωπικού των Τμημάτων που ελέγχουν, όπως και εξειδικευμένων υπηρεσιών εντός ή εκτός του οργανισμού.

Ο Προϊστάμενος και το προσωπικό της Μ.Ε.Ε. δεν εξουσιοδοτούνται να:

- Εκτελούν οιασδήποτε φύσης λειτουργικά καθήκοντα, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού διαδικασιών ή θέσπιση δικλίδων ελέγχου (controls), ώστε να μην επηρεαστεί η αμερόληπτη κρίση τους κατά το έργο τους.

- Ορίζουν τα καθήκοντα υπαλλήλων εκτός της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, εκτός αν αυτοί έχουν διατεθεί για να υποστηρίξουν το έργο του ελέγχου.

Άρθρο 9

Καθήκοντα του Προϊσταμένου

της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου - Λογοδοσία

1. Ο Προϊστάμενος της Μ.Ε.Ε., στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και των επιχειρησιακών στόχων αυτού, ασκεί τα καθήκοντα του, με τρόπο που να διασφαλίζεται ότι η λειτουργία της υπηρεσίας προσθέτει αξία στον φορέα.

Έχει αρμοδιότητα, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους και τους κινδύνους του φορέα:

α) να καταρτίζει και υποβάλλει στον Περιφερειάρχη την Ετήσια Έκθεση με γνώμη για την επάρκεια των δομών και συστημάτων διακυβέρνησης, τη διαχείριση κινδύνων και των δικλίδων ελέγχου σε συνολικό επίπεδο ή για μεμονωμένες διαδικασίες, λειτουργίες και οργανικές μονάδες,

β) να καταρτίζει το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών της Μ.Ε.Ε και παρακολουθεί και εισηγείται την τροποποίηση του, όταν κρίνει ότι αυτό απαιτείται λόγω εξωγενών ή ενδογενών παραγόντων. Το ετήσιο πρόγραμμα συντάσσεται, βάσει μεθοδολογίας αξιολόγησης κινδύνου και διαθέσιμων πόρων.

Ο ετήσιος προγραμματισμός ελέγχων πρέπει να περιλαμβάνει:

- Τους κινδύνους ή τις ενδεχόμενες αμφιβολίες επί των δικλίδων ελέγχου που αναγνωρίζονται από τη Διοίκηση ή τους εξωτερικούς ελεγκτές.

- Ετήσιους ελέγχους σχετικούς με αναφορές των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και άλλων πολύ σημαντικών δικλίδων ελέγχου.

- Επιλεγμένους ελέγχους, θεματικούς ή οριζόντιους εντός του φορέα.

γ) Να μεριμνά για την προσήκουσα εκτέλεση του ετήσιου προγράμματος ελέγχων, σύμφωνα με τους διαθέσιμους πόρους της Μονάδας,

δ) Να μεριμνά για την καταγραφή και την τυποποίηση των διαδικασιών της Μ.Ε.Ε και επιβλέπει τη σύνταξη του Εγχειριδίου Εσωτερικών Ελέγχων, το οποίο μπορεί να αναθεωρείται, ύστερα από την έγκριση του Περιφερειάρχη,

ε) Να καταρτίζει, να τηρεί και να εφαρμόζει το Πρόγραμμα Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας της Μ.Ε.Ε.,

στ) Εισηγείται στον Περιφερειάρχη τον ορισμό εμπειρογνομόνων, σε υποθέσεις που απαιτούν εξειδικευμένες γνώσεις.

2. Λογοδοσία

Ο Προϊστάμενος της Μ.Ε.Ε. είναι υπεύθυνος και λογοδοτεί προς τον Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου. Στο πλαίσιο της υποχρέωσης λογοδοσίας ο Προϊστάμενος, εφαρμόζοντας τις κείμενες διατάξεις

- συντάσσει έκθεση - αναφορά διαβεβαιώνοντας για την ανεξαρτησία του ελέγχου, την επάρκεια, την απόδοση και τα αποτελέσματα των εργασιών σε σχέση με τον ετήσιο προγραμματισμό. Περιλαμβάνει στην αναφορά του στοιχεία για τους πόρους που χρησιμοποιήθηκαν, καθώς και συμπεράσματα για την όποια μελλοντική βελτίωση,

- αναφέρει σημαντικά θέματα που σχετίζονται με το πλαίσιο ελέγχου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου συμπεριλαμβανομένων των προτάσεων βελτίωσης των διαδικασιών,

- πληροφορεί περιοδικά τον επικεφαλής του φορέα για την πρόοδο υλοποίησης του ετήσιου προγραμματισμού ελέγχων και την επάρκεια των πόρων.

Άρθρο 10

Επαγγελματική επιμέλεια, επάρκεια και επιμόρφωση

Για την άσκηση του έργου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου απαιτείται επαγγελματική επάρκεια και επιμέλεια:

1. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές υποχρεούνται να λάβουν το Πιστοποιητικό Ελεγκτικής Επάρκειας Εσωτερικού Ελεγκτή Δημόσιου Τομέα από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης εντός δώδεκα (12) μηνών από την έναρξη του ειδικού προγράμματος πιστοποίησης ή από την τοποθέτησή τους στη Μ.Ε.Ε. Η υποχρέωση αυτή δεν υφίσταται στην περίπτωση που ο Εσωτερικός Ελεγκτής διαθέτει ήδη διαπίστευση ή πιστοποίηση συναφή με τον Εσωτερικό Έλεγχο.

2. Πέραν αυτού, μεριμνούν και οι ίδιοι για τη εκπαίδευση τους, συνεκτιμώντας τις υπηρεσιακές ανάγκες, ώστε να μην καθυστερεί το ανατιθέμενο σε αυτούς έργο.

3. Ο Προϊστάμενος της Μ.Ε.Ε. μεριμνά για την έγκαιρη λήψη της πιστοποίησης της παρ. 1 από τους Εσωτερικούς Ελεγκτές, καθώς και για την περαιτέρω επαγγελματική επιμόρφωση των εσωτερικών ελεγκτών, λαμβανομένων υπόψη των περιορισμών που προκύπτουν από τις ανάγκες εκτέλεσης του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών.

Η επιμόρφωση των Ελεγκτών/Ελεγκτριών οφείλει να είναι διαρκής και να καλύπτει ποικιλία αντικειμένων (όπως ενδεικτικά θέματα ελεγκτικής, διαχείρισης κινδύνων, διακυβέρνησης, επικοινωνίας, μάνατζμεντ, οικονομικής και νομικής φύσης). Συνίσταται στη συχνή παρακολούθηση σεμιναρίων, μεταπτυχιακών προγραμμάτων, συνεδρίων και λοιπών σχετικών εκδηλώσεων, καθώς και στη λήψη επαγγελματικών πιστοποιήσεων. Η επαγγελματική γνώση της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου είναι συλλογική και απαιτεί την κατάκτηση δεξιοτήτων σε πο-

λυάριθμα αντικείμενα. Για το λόγο αυτό η επιμόρφωση των Ελεγκτών/Ελεγκτριών χαρακτηρίζεται ως «δια βίου εκπαίδευση», η οποία ενθαρρύνεται και υποστηρίζεται από την Ανώτατη Διοίκηση της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.

Άρθρο 11

Ορισμός εμπειρογνομόνων

1. Αν κατά την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου (διαβιβαιωτική/συμβουλευτική δραστηριότητα) απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις, ο Προϊστάμενος εισηγείται στον Περιφερειάρχη, τον ορισμό υπαλλήλου/-λων άλλης/άλλων Υπηρεσίας/-σιών του φορέα, ο/οι οποίος/-οι διαθέτει/-ουν τις ειδικές γνώσεις που απαιτεί το εν λόγω έργο.

2. Σε περίπτωση που οι απαιτούμενες ειδικές γνώσεις για την άσκηση του έργου δεν καλύπτονται από το προσωπικό του φορέα, ο Προϊστάμενος της Μ.Ε.Ε. υποβάλλει γνώμη στον Περιφερειάρχη για τον ορισμό, ως εμπειρογνομόνων, υπαλλήλου/ων άλλων φορέων ή ιδιώτη/ιδιωτών, που διαθέτουν σχετικές με το συγκεκριμένο ελεγκτικό έργο γνώσεις και εμπειρία. Για τον ορισμό υπαλλήλου άλλου φορέα εκδίδεται κοινή απόφαση του Περιφερειάρχη ο οποίος ζητά τον ορισμό ως εμπειρογνώμονα, υπαλλήλου άλλου φορέα και του επικεφαλής του φορέα από τον οποίο προέρχεται ο υπάλληλος αυτός. Σε περίπτωση ορισμού ιδιώτη ως εμπειρογνώμονα εφαρμόζονται οι ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις περί δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών, καθώς και οι ειδικές διατάξεις του ν.4795/2021.

3. Με τον ορισμό των ανωτέρω περιγράφεται και το έργο το οποίο αυτοί θα εκτελέσουν, η διάρκεια και το πλαίσιο συνεργασίας τους με το φορέα και την Μ.Ε.Ε., καθώς και ότι άλλο απαιτηθεί από τις συγκεκριμένες υπηρεσιακές ανάγκες.

4. Ο ορισθείς πραγματογνώμονας υποχρεούται να υποβάλει δήλωση για τη μη ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων και για την υποχρέωση εκτέλεσης του έργου με εχεμύθεια και εμπιστευτικότητα.

5. Στην περίπτωση που ο πραγματογνώμονας προέρχεται από άλλο φορέα ή είναι ιδιώτης, τότε δεν συνοπγράφει τη σχετική Έκθεση Ελέγχου, αλλά υποβάλλει προς τον συντονιστή του ελεγκτικού έργου αναλυτικό υπόμνημα, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα έκθεσης.

Άρθρο 12

Συνεργασία και Εποπτεία της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου από την Επιτροπή Ελέγχου

Το έργο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου και η ποιότητα αυτού παρακολουθείται από την Επιτροπή Ελέγχου, η οποία πρόκειται να συσταθεί στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και εγγυάται αφενός τη λειτουργική ανεξαρτησία της ανωτέρω Μονάδας και αφετέρου το ότι οι συστάσεις της λαμβάνονται δεόντως υπόψη από τον επικεφαλής του φορέα (Περιφερειάρχη).

Η Επιτροπή Ελέγχου είναι υπεύθυνη για:

- την ανεξάρτητη αξιολόγηση του συστήματος των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου και της διαχείρισης κινδύνων του οργανισμού,

- την αξιολόγηση της Μ.Ε.Ε. περιλαμβανομένης της παρακολούθησης της ανεξαρτησίας της μονάδας.

Η σύσταση επιτροπής ελέγχου στην ελληνική Τ.Α. θα συμβάλλει στην προαγωγή της ανεξαρτησίας του ελέγχου και θα υποστηρίξει την Αυτοδιοίκηση στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου.

Η Επιτροπή Ελέγχου απαρτίζεται από 3-5 μέλη που είναι ανεξάρτητα από τα εκτελεστικά μέλη της Διοίκησης της Περιφέρειας (και από τα οποία το 1 μέλος διαθέτει ελεγκτική εμπειρία).

Η Επιτροπή Ελέγχου αν υπάρχει εγκρίνει τη στελέχωση, το πρόγραμμα ελέγχων βάσει αξιολόγησης κινδύνου, τον προϋπολογισμό της Μ.Ε.Ε. (ως μέρος του συνολικού Π/Υ της Περιφέρειας και σε συνέχεια των νομίμων διαδικασιών έγκρισης του Π/Υ της Περιφέρειας) και συνεργάζεται με τους Εξωτερικούς Ελεγκτές ως προς τα ευρήματα που εντοπίζονται και τις συστάσεις που καταγράφονται από τους Εξωτερικούς Ελέγχους.

Αν δεν υπάρχει Επιτροπή Ελέγχου ο επικεφαλής του Εσωτερικού Ελέγχου υποβάλλει τον Π/Υ της Μ.Ε.Ε. στον Περιφερειάρχη προς έγκριση.

Άρθρο 13

Συνεργασία, Εποπτεία και Αξιολόγηση της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

1. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου εποπτεύεται επιχειρησιακά, υποστηρίζεται λειτουργικά και αξιολογείται ως προς την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και την ποιότητα του έργου της από την κατά νόμο αρμόδια Εθνική Αρχή Διαφάνειας.

Προς τούτο, ο Προϊστάμενος της Μονάδας παρέχει, κατά λόγο αρμοδιότητας, πλήρη ενημέρωση, οποτεδήποτε αυτή ζητηθεί, στον Διοικητή της ανωτέρω Αρχής ή/και τα υπ' αυτού εξουσιοδοτηθέντα όργανα αυτής για τα θέματα που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις.

Σ' αυτό το πλαίσιο, ο Προϊστάμενος της Μονάδας κοινοποιεί αμελλητί προς τον Διοικητή της Αρχής την Ετήσια Έκθεση για το παραχθέν έργο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου κατά το προηγούμενο έτος.

Τέλος, η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου συνεργάζεται στενά με την ανωτέρω Αρχή, όσον αφορά την εκπόνηση και ανάπτυξη νέων προτύπων, μεθοδολογιών και εργαλείων εσωτερικού ελέγχου, ενώ υιοθετεί και υλοποιεί το σύνολο των προτάσεων και υποδείξεων αυτής (Αρχής) για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων που καταγράφηκαν κατά τη διαδικασία της εκ μέρους αρχής αξιολόγησης του έργου της Μονάδας.

2. Στο πλαίσιο της διασφάλισης των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και αποσόβησης των τυχόν κινδύνων εμφάνισης φαινομένων δημοσιονομικής κακοδιαχείρισης και δημιουργίας ελλείμματος στις υπηρεσίες της Περιφέρειας, η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου συνεργάζεται σε πιθανό έλεγχο από τη υπηρεσία του αρμοδίου επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, και παρέχει, κατά το λόγο αρμοδιότητας, κάθε αναγκαία συνδρομή.

3. Στο ίδιο πλαίσιο διασφάλισης των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης στις υπηρεσίες του φορέα, το σύνολο του υπηρετούντος στη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, προσωπικό, συνεργάζεται απρόσκοπτα με την Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών, αρμόδια σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, για τον έλεγχο α) της διαχείρισης του προϋπολογισμού καθώς και β) της επάρκειας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

Άρθρο 14

Πρόγραμμα Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας

Ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου αναπτύσσει, τηρεί και υλοποιεί Πρόγραμμα Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας της λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, με το οποίο παρέχεται η δυνατότητα αποτίμησης του βαθμού συμμόρφωσης αυτής με τον παρόντα Κανονισμό, του βαθμού τήρησης του Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών από τα στελέχη της Μονάδας, αξιολόγησης της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας του Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς και εντοπισμού των πεδίων εκείνων που χρήζουν βελτίωσης, ώστε να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις διαδικασίες που διέπουν τη συνολική λειτουργία των υπηρεσιών της Περιφέρειας.

Άρθρο 15

Απαιτήσεις του Προγράμματος Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας

Το Πρόγραμμα Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου περιλαμβάνει τόσο τις διαρκείς εσωτερικές αξιολογήσεις, όσο και την εξωτερική αξιολόγηση, με τις οποίες συνολικά εκτιμάται η ποιότητα της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου, ενώ εξαγονται συμπεράσματα και υποβάλλονται σχετικές εισηγήσεις για τις απαιτούμενες βελτιώσεις.

1. Για τις διαρκείς εσωτερικές αξιολογήσεις χρησιμοποιούνται διαδικασίες και εργαλεία που περιλαμβάνουν:

- α) την εποπτεία του ελεγκτικού έργου,
- β) την υλοποίηση του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου,
- γ) τις εργασίες εσωτερικού ελέγχου και τις διαδικασίες που ακολουθούνται, σύμφωνα με το Εγχειρίδιο Εσωτερικών Ελέγχων της Μονάδας,
- δ) την τήρηση των τιθέμενων προθεσμιών,
- ε) τον αριθμό των προτάσεων που συμφωνήθηκαν και
- στ) τον αριθμό των συμφωνηθεισών ενεργειών, που υλοποιήθηκαν μέσα στο έτος.

Άρθρο 16

Διακυβέρνηση

Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου με μέριμνα του Προϊσταμένου της, αξιολογεί και υποβάλλει κατάλληλες προτάσεις για τη βελτίωση των διαδικασιών διακυβέρνησης της Περιφέρειας σχετικά με:

α) Την εποπτεία της διαχείρισης κινδύνου και του συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς και την κοινοποίηση, αρμοδίως, πληροφοριών, που αφορούν στους κινδύνους και στους ελεγκτικούς μηχανισμούς,

β) τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αποτελεσματικότητα των στόχων, των προγραμμάτων και των δραστηριοτήτων της Περιφέρειας που σχετίζονται με τις αξίες αυτού,

γ) τη διασφάλιση της αποτελεσματικής διαχείρισης, της απόδοσης και της λογοδοσίας και

δ) τα πληροφοριακά συστήματα, ως προς τη συμβολή τους στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων της Περιφέρειας,

ε) την αξιολόγηση της λειτουργίας των δραστηριοτήτων και των προγραμμάτων του φορέα βάσει των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διακυβέρνησης.

Άρθρο 17

Διαχείριση Κινδύνου

1. Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της, αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και συμβάλλει στη βελτίωση τους, εκτιμώντας, μεταξύ άλλων, εάν:

α) Οι σημαντικοί κίνδυνοι εντοπίζονται και αξιολογούνται από τους υπευθύνους της διαχείρισης αυτών.

Οι υπεύθυνοι διαχείρισης κινδύνων ανήκουν στην πρώτη και δεύτερη γραμμή ρόλων της διάρθρωσης του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και ειδικότερα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία:

αα) Η πρώτη γραμμή περιλαμβάνει τις οργανικές μονάδες, καθώς και το σύνολο των υπαλλήλων με οποιαδήποτε σχέση εργασίας που κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους εκτελούν τις εργασίες εντοπισμού και μετριάσμου των κινδύνων, καθώς και την παρακολούθηση και αξιολόγηση των δικλίδων ελέγχου.

αβ) Η δεύτερη γραμμή περιλαμβάνει τις οργανικές μονάδες και τα μονοπρόσωπα ή συλλογικά όργανα του φορέα που έχουν ως αρμοδιότητα τη διασφάλιση της τήρησης της νομιμότητας, τη διαχείριση των κινδύνων που απειλούν την εύρυθμη λειτουργία του φορέα, καθώς και τη συνολική παρακολούθηση και αξιολόγηση των δικλίδων ελέγχου, που εκτελούνται από την πρώτη γραμμή ρόλων, λειτουργώντας ανεξάρτητα από αυτή.

β) Οι πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους συλλέγονται και κοινοποιούνται εγκαίρως, ώστε να έχουν τη δυνατότητα οι υπεύθυνοι αυτών να τους διαχειρίζονται, καθώς και ο Περιφερειάρχης να προβαίνει σε κατάλληλες διορθωτικές ενέργειες.

γ) Τα μέτρα αντιμετώπισης των κινδύνων είναι τα απαιτούμενα, ανάλογα με τα αποδεκτά όρια ανάληψης κινδύνων που έχει ο φορέας.

2. Στο πλαίσιο υποστήριξης του Περιφερειάρχη, προκειμένου η Διοίκηση να καθιερώσει νέες διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου ή να βελτιώσει τις ήδη υφιστάμενες, η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου δεν αναλαμβάνει διοικητική ευθύνη για τις διαδικασίες αυτές, αλλά παρέχει την αναγκαία συνδρομή της για την εδραίωση τους.

3. Τα στελέχη της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου (Εσωτερικοί Ελεγκτές) κατά την εκτέλεση των ανατιθέμενων σε αυτούς έργων, συγκεντρώνουν πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων, όπως αυτή υλοποιείται από τον ελεγχόμενο, προκειμένου να αξιολογήσουν την αποτελεσματικότητά της στο μετριάσμο αυτών. Περαιτέρω, κατά τη διάρκεια των συμβουλευτικών υπηρεσιών, τα στελέχη της Μονάδας εντοπίζουν τον κίνδυνο που συνδέεται με τους αντικειμενικούς σκοπούς του έργου και αναζητούν σε συνεχή βάση την τυχόν ύπαρξη και άλλων, επίσης, σημαντικών κινδύνων.

4. Αναφορικά με τη διαχείριση των κινδύνων που απειλούν τη λειτουργία του ίδιου του Εσωτερικού Ελέγχου, η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου μεριμνά, ιδιαίτερα, για την εξάλειψη των κινδύνων δυσφήμισης, ψευδούς βεβαίωσης και αστοχίας ελέγχου.

Άρθρο 18

Δικλίδες ελέγχου του Συστήματος

Εσωτερικού Ελέγχου της Περιφέρειας

Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, συμβάλλει, ώστε η λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου να υποστηρίξει την ανάπτυξη και τη διατήρηση αποτελεσματικών δικλίδων ελέγχου του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου με την αξιολόγηση της επάρκειας, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας του καθώς και της διαρκούς βελτίωσης του, με απώτερο σκοπό:

α) την επίτευξη των στρατηγικών στόχων της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου,

β) την παροχή αξιοπιστίας και εγκυρότητας της πληροφόρησης των δικλίδων ελέγχου αυτού,

γ) την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των λειτουργιών και των πληροφοριακών συστημάτων του,

δ) τη διασφάλιση των περιουσιακών του στοιχείων,

ε) τη συμμόρφωση σε νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις εθνικού, ενωσιακού και διεθνούς δικαίου,

στ) τον τρόπο με τον οποίο η Περιφέρεια διαχειρίζεται τον κίνδυνο απάτης.

Άρθρο 19

Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών της

Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου:

1. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας, καταρτίζει εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών, Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών (διαβεβαιοτικών και συμβουλευτικών), λαμβανομένων υπόψη των διαθέσιμων πόρων αυτής. Στη συνέχεια το υποβάλλει στον Περιφερειάρχη, ο οποίος το εγκρίνει εντός της οριζόμενης από τις οικείες διατάξεις προθεσμίας.

2. Το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών περιλαμβάνει:

α) Τα διαβεβαιοτικά/ελεγκτικά έργα και

β) Τα συμβουλευτικά έργα.

3. Το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών υλοποιείται με την έκδοση εντολών από τον Περιφερειάρχη (προγραμματισμένο έργο). Πέραν των ανωτέρω εντολών, δύναται να εκδίδονται από τον επικεφαλής του φορέα και εντολές διεξαγωγής έκτακτων εσωτερικών ελέγχων.

4. Ο Προϊστάμενος του Μονάδας παρακολουθεί και εισηγείται την τροποποίηση του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών, όταν κρίνει ότι αυτό απαιτείται, λόγω εξωγενών ή ενδογενών παραγόντων. Το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών τροποποιείται με την ίδια διαδικασία έγκρισής του.

Άρθρο 20

Στάδια Ελεγκτικού Έργου

Τα Στάδια Έργου διακρίνονται ανάλογα με το είδος της δραστηριότητας, στα παρακάτω:

1. Στάδια διαβιβαιωτικού/ελεγκτικού έργου:
  - α) ανάθεση της διεξαγωγής του ελέγχου (εντολή ελέγχου),
  - β) σχεδιασμός,
  - γ) διενέργεια,
  - δ) σύνταξη Προσωρινής Έκθεσης,
  - ε) συνεργασία με την ελεγχόμενη μονάδα για βελτιωτικές προτάσεις,
  - στ) οριστικοποίηση και υποβολή της Έκθεσης,
  - ζ) παρακολούθηση της υλοποίησης των συστάσεων.
2. Στάδια συμβουλευτικού έργου:
  - α) ανάθεση της παροχής του συμβουλευτικού έργου,
  - β) σχεδιασμός,
  - γ) διενέργεια,
  - δ) σύνταξη και Υποβολή Έκθεσης συμβουλευτικού έργου.

Άρθρο 21

Εποπτεία του Έργου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

Ο Προϊστάμενος της Μονάδας έχει την ευθύνη για την υλοποίηση του συνολικού έργου αυτής. Εποπτεύει κάθε διαβιβαιωτικό ή συμβουλευτικό έργο που ανατίθεται στα στελέχη αυτής καθ' όλη τη διάρκεια του, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η επίτευξη των αντικειμενικών σκοπών αυτού και να διασφαλίζεται η ποιότητα της παρεχόμενης υπηρεσίας.

Άρθρο 22

Ανάθεση Έργου

1. Η διεξαγωγή διαβιβαιωτικού/ελεγκτικού έργου ή η παροχή συμβουλευτικού έργου ανατίθεται στους Εσωτερικούς Ελεγκτές, με την έκδοση σχετικής εντολής από τον επικεφαλής του φορέα.
2. Τροποποίηση της εντολής επιτρέπεται σε περίπτωση που απαιτείται:
  - α) επέκταση της διάρκειας του έργου,
  - β) επέκταση του πεδίου του έργου,
  - γ) τροποποίηση της σύνθεσης της ελεγκτικής ομάδας ή της ομάδας παροχής συμβουλευτικού έργου,
  - δ) προσθήκη ελεγχόμενων υπηρεσιών, καθώς και
  - ε) σε κάθε άλλη περίπτωση που δεν μεταβάλλεται ουσιαστικά το αντικείμενο του ελέγχου. Η τελική κρίση για το ουσιαστικό ή μη της μεταβολής ανήκει στον επικεφαλής του φορέα, ο οποίος προβαίνει στην τροποποίηση μετά από εισήγηση του Προϊσταμένου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.

Σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση απαιτείται τροποποίηση του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών από τον Περιφερειάρχη.

3. Τροποποίηση της εντολής έκτακτου ελέγχου ή έκτακτου συμβουλευτικού έργου επιτρέπεται, κατόπιν έγκρισης του Περιφερειάρχη.

4. Τροποποίηση των εντολών μπορούν να προτείνουν:
  - α) ο Προϊστάμενος της Μ.Ε.Ε.,
  - β) οι Εσωτερικοί Ελεγκτές, κατόπιν αιτιολογημένης πρότασής τους.

Άρθρο 23

Ενέργειες σε περίπτωση ενδείξεων απάτης κατά τη διενέργεια του ελέγχου

Κατά τη διενέργεια του ελεγκτικού έργου αν εντοπιστούν ενδείξεις απάτης ή έλλειψης ακεραιότητας, αυτές γνωστοποιούνται, αμέσως, στον Προϊστάμενο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου. Ο επικεφαλής της Μονάδας ενημερώνει αμέσως τον Περιφερειάρχη, προκειμένου να ενεργοποιηθεί η όποια ενδεδειγμένη διοικητική - πειθαρχική διαδικασία.

Παράλληλα, λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να μην καταστραφούν ή αλλοιωθούν τα αποδεικτικά στοιχεία.

Άρθρο 24

Προσωρινή Έκθεση Εσωτερικού Ελέγχου

1. Η Προσωρινή Έκθεση Εσωτερικού Ελέγχου υποβάλλεται από τους Εσωτερικούς Ελεγκτές που τον διενήργησαν, στον Προϊστάμενο τους.

2. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, αφού μελετήσει την έκθεση δύναται να ζητήσει την συμπλήρωση της Προσωρινής Έκθεσης (για την οποία ενδέχεται να απαιτείται και συμπληρωματική ελεγκτική εργασία) και την επανυποβολή της. Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ του αρμόδιου Εσωτερικού Ελεγκτή και του Προϊσταμένου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 25 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007 - Νομιμότητα Υπηρεσιακών Ενεργειών).

3. Στη συνέχεια, η Προσωρινή Έκθεση αποστέλλεται στον/στους Προϊστάμενο/μένους των οργανικών μονάδων, στην/στις οποία/οποίες αφορά ο έλεγχος, προκειμένου να αποδεχθούν εγγράφως τα αναφερόμενα σε αυτή, τις προτάσεις που διατυπώνονται, καθώς και το χρονοδιάγραμμα της υλοποίησης των προτάσεων ή να αιτιολογήσουν ειδικώς την τυχόν εν μέρει ή εν όλω μη αποδοχή αυτών.

4. Σε περίπτωση που για την υλοποίηση των προτάσεων που διατυπώνονται στην έκθεση απαιτείται η σύμπραξη άλλης υπηρεσίας του φορέα (πλην της ελεγχόμενης), τότε μέρος της προσωρινής έκθεσης κοινοποιείται προς την υπηρεσία αυτή για την παροχή απόψεων ως προς το χρονοδιάγραμμα και τις λεπτομέρειες υλοποίησης των προτάσεων. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται σύμφωνη γνώμη του επικεφαλής του φορέα.

Άρθρο 25

Οριστικοποίηση του ελέγχου

1. Μετά την αποδοχή των προτάσεων της Προσωρινής Έκθεσης, η οποία γνωστοποιείται εγγράφως στη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, οι Εσωτερικοί Ελεγκτές που διενήργησαν τον έλεγχο συντάσσουν την Οριστική Έκθεση.

2. Σε περίπτωση που δεν αιτιολογείται από την ελεγχόμενη υπηρεσία η μη αποδοχή πρότασης για υλοποίηση βελτιωτικής ενέργειας ή σε κάθε περίπτωση δεν γίνονται αποδεκτές οι προτάσεις, εν όλω ή εν μέρει, από τον/τους αρμόδιο/δους, ενημερώνεται σχετικά ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, ο οποίος δύναται να ζητήσει να πραγματοποιηθεί συνάντηση, με σκοπό την επίτευξη συμφωνίας.

3. Σε κάθε περίπτωση που δεν επιτευχθεί συμφωνία καταγράφονται στην Οριστική Έκθεση οι τυχόν κίνδυνοι που συνεχίζουν να υφίστανται λόγω της μη υλοποίησης αυτής.

4. Η οριστική έκθεση υποβάλλεται στον επικεφαλής της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, ο οποίος την διαβιβάζει στον επικεφαλής της/των υπηρεσιών που ενεπλάκησαν στον έλεγχο, προκειμένου να προβούν στην υλοποίηση των συμφωνηθεισών ενεργειών. Συστήνεται στο ίδιο έγγραφο της κοινοποίησης να γίνεται αναφορά στους κινδύνους που εξακολουθούν να υφίστανται στις περιπτώσεις που δεν έχει επιτευχθεί συμφωνία ή έχει επιτευχθεί μερική συμφωνία για την υλοποίηση των προτάσεων.

5. Η Οριστική Έκθεση κοινοποιείται στον Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου. Στο έγγραφο κοινοποίησης γίνεται ιδιαίτερη μνεία σχετικά με τους κινδύνους που εξακολουθούν να υπάρχουν, είτε ως αποτέλεσμα της μη συμφωνίας (ολικής ή μερικής) με τις προτάσεις του ελέγχου, είτε σχετικά με τους υπολειμματικούς κινδύνους.

6. Η Οριστική Έκθεση Ελέγχου είναι δυνατόν να γνωστοποιείται σε άλλες υπηρεσίες εντός του φορέα, που δεν ενεπλάκησαν στον έλεγχο ή εκτός αυτού, ύστερα από ρητή έγκριση του Περιφερειάρχη.

Άρθρο 26

Έκθεση συμβουλευτικού έργου

1. Η έκθεση συμβουλευτικού έργου συντάσσεται και υποβάλλεται από τους Εσωτερικούς Ελεγκτές στον Προϊστάμενο της Μονάδας.

2. Ο Προϊστάμενος της Μ.Ε.Ε., αφού μελετήσει την έκθεση δύναται να ζητήσει την συμπλήρωση της Προσωρινής Έκθεσης και την επανυποβολή της. Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ του αρμόδιου Εσωτερικού Ελεγκτή και του Προϊσταμένου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 25 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007).

3. Ο Προϊστάμενος της Μ.Ε.Ε. κοινοποιεί στον Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου την έκθεση συμβουλευτικού έργου.

4. Κατόπιν ρητής εντολής του Περιφερειάρχη είναι δυνατή η κοινοποίηση της σχετικής έκθεσης και προς τρίτα ενδιαφερόμενα μέρη, ευρισκόμενα εντός ή εκτός του φορέα.

Άρθρο 27

Παρακολούθηση της Υλοποίησης των Συμφωνηθεισών Ενεργειών του Εσωτερικού Ελέγχου -

Τελική Αναφορά - Πρόταση επανελέγχου

Κατά τη διαδικασία της παρακολούθησης (follow up) επιβεβαιώνεται η υλοποίηση και αξιολογείται ο αντίκτυπος κάθε συμφωνηθείσας ενέργειας εντός του χρονοδιαγράμματος που έθεσε ο Εσωτερικός Ελεγκτής.

Μετά την υλοποίηση όλων των συμφωνηθεισών ενεργειών κάθε οριστικής έκθεσης, συντάσσεται από τους Εσωτερικούς Ελεγκτές τελική αναφορά, στην οποία περιλαμβάνεται η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των ενεργειών που πραγματοποιήθηκαν από τις αρμόδιες υπηρεσίες, με σκοπό τη διαπίστωση της εφαρμογής ή μη των προτάσεων, της ύπαρξης τυχόν υπολειμματικών μη ανεκτών, κινδύνων και της ανάδειξης της προστιθέμενης αξίας της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου.

Η Τελική Αναφορά υποβάλλεται από τους Ελεγκτές στον Προϊστάμενο της Μ.Ε.Ε. και στη συνέχεια στον Περιφερειάρχη.

Οι Ελεγκτές που είναι αρμόδιοι για την παρακολούθηση δύναται να προτείνουν επανέλεγχο κατά την ελεγκτική τους κρίση σε κάθε περίπτωση, ή στις περιπτώσεις που προβλέπει το Εγχειρίδιο Εσωτερικών Ελέγχων.

Οι Ελεγκτές δύναται να προτείνουν επανέλεγχο στις κάτωθι ενδεικτικά αναφερόμενες περιπτώσεις:

Όταν απαιτείται επιβεβαίωση για την αποτελεσματικότητα των ενεργειών που υλοποιήθηκαν, ειδικά στις περιπτώσεις που αντιμετωπίστηκαν σοβαρά ευρήματα, αφορώντα το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου του φορέα (π.χ. πληροφοριακό σύστημα).

Όταν υπάρχουν σοβαροί υπολειμματικοί κίνδυνοι, μετά την υλοποίηση των συμφωνηθέντων κ.α.

Άρθρο 28

Ετήσια Έκθεση -

Ετήσια Έκθεση με Γνώμη

Ο Προϊστάμενος της Μ.Ε.Ε. υποβάλλει έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους:

1. Στον Περιφερειάρχη και την Επιτροπή Ελέγχου:

Την Ετήσια Έκθεση του προηγούμενου έτους, η οποία συντάσσεται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου και η οποία περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστο:

α) την επιβεβαίωση της ανεξαρτησίας του έργου της Μονάδας,

β) τη συμμόρφωση με τον παρόντα Κανονισμό και με τον Κώδικα Δεοντολογίας,

γ) θέματα σχετικά με τους σκοπούς, τη λειτουργία και τον τρόπο άσκησης των αρμοδιοτήτων της Μ.Ε.Ε., καθώς και άλλα θέματα που άπτονται του παρόντος Κανονισμού,

δ) την αξιολόγηση της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου σε σχέση με το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών και την πρόοδο που έχει επιτευχθεί σε σχέση με αυτό,

ε) τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δραστηριοτήτων, με έμφαση στα ευρήματα που είναι ενδεικτικά καταστάσεων που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την επίτευξη των στρατηγικών στόχων της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου,

στ) την πρόοδο υλοποίησης των συμφωνηθεισών ενεργειών,

ζ) τις δυσκολίες και τα προβλήματα που προέκυψαν κατά τη διεξαγωγή των εσωτερικών ελέγχων/συμβουλευτικών έργων, καθώς και κατά την παρακολούθηση υλοποίησης των συμφωνηθεισών ενεργειών και προτάσεις για την αποτελεσματική αντιμετώπιση αυτών.

η) τις απαιτήσεις σε πόρους για την υλοποίηση του έργου της Μ.Ε.Ε.

Η Ετήσια Έκθεση της Μ.Ε.Ε. κοινοποιείται αμελλητί στο Ελεγκτικό Συνέδριο, στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας και στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

2. Στον Περιφερειάρχη:

Γνώμη του Προϊσταμένου της Μ.Ε.Ε. η οποία συνοδεύει την Ετήσια Έκθεση σχετικά με τη συνολική επάρκεια των δομών και συστημάτων διακυβέρνησης, τη διαχείριση κινδύνων και των δικλίδων ελέγχου σε συνολικό επίπεδο ή για μεμονωμένες διαδικασίες, λειτουργίες και οργανικές μονάδες της Περιφέρειας. Η Γνώμη συνοδεύει την Ετήσια Έκθεση που υποβάλλεται στον Περιφερειάρχη, βασίζεται στα αποτελέσματα του έργου και των δραστηριοτήτων της Μ.Ε.Ε., λαμβάνει τη μορφή της διαβεβαίωσης (θετικής, αρνητικής ή με επιφύλαξη) και περιλαμβάνει:

α) τους σημαντικούς κινδύνους που απειλούν τη λειτουργία της Περιφέρειας, αναφερομένων, ιδιαίτερα, των κινδύνων απάτης, που αφορούν στο Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και τη διακυβέρνηση,

β) τον βαθμό ανταπόκρισης των Υπηρεσιών της Περιφέρειας στους κινδύνους, καθώς και θέματα που μπορεί να ανακύψουν από τη μη αποδοχή αυτών. Σε περίπτωση που στη Γνώμη διατυπώνονται αρνητικές απόψεις πρέπει να αιτιολογούνται επαρκώς.

γ) την επάρκεια των δικλίδων ελέγχου σε συνολικό επίπεδο ή για μεμονωμένες διαδικασίες, λειτουργίες και οργανικές μονάδες.

Άρθρο 29

Αρχείο Εσωτερικών Ελέγχων
και Συμβουλευτικών Έργων

Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου τηρεί τα αρχεία των έργων, σε φυσική και σε ηλεκτρονική μορφή. Πρόσβαση στο αρχείο αυτό έχουν αποκλειστικά τα μέλη της ελεγκτικής ομάδας και ο προϊστάμενος της Μονάδας. Με μέριμνα του Προϊσταμένου καθορίζονται οι ειδικότερες λεπτομέρειες τήρησης του αρχείου.

Άρθρο 30

Τροποποίηση/επικαιροποίηση
του Κανονισμού Λειτουργίας

Ο παρών Κανονισμός Λειτουργίας δύναται να αναθεωρείται με απόφαση του Περιφερειάρχη, μετά από σχετική εισήγηση του Προϊσταμένου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου. Τίθεται σε ισχύ ευθύς μετά τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Μυτιλήνη, 26 Ιουλίου 2024

Ο Περιφερειάρχης

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΟΥΤΖΟΥΡΗΣ